№. 300

Cena numeru
10.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:
Miesięcznie 250.000.
Z przes. poczt.
Miesięcznie 300.000
poza Łodzią 1 numer 16.500
Konto P.K.O. 60594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXVI r. istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28
Redaktor przyjmuje od 5—6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY i LITERACKI

Sobota, dnia 3 listopada 1923 r.

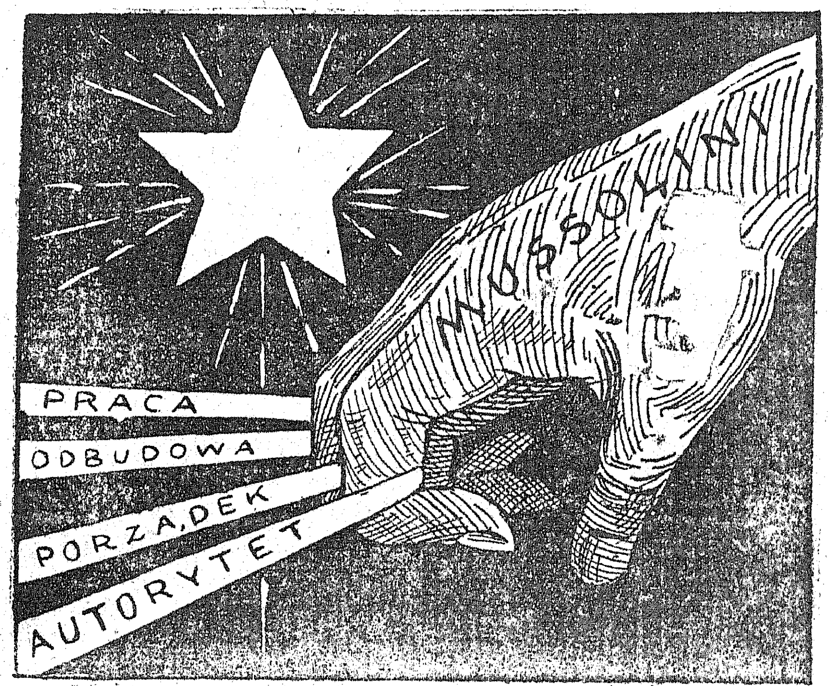

Czego Włochy potrzebują?

Ilustracya powyższa zreprodukowana z włoskiego pisma, wymownie świadczy, czego Włochy oczekują od rządu Mussoliniego. Nietylko Włochom zresztą przydałyby się: praca, odbudowa, porządek, autorytet.

Od Administracji

Skutkiem niezwykłego podrożenia papieru zmuszeni jesteśmy świąteczne Nr. liczyć w sprzedaży pojedyńczej

15.000 mkp.

Cena numeru w dnie powszednie pozostaje ta sama t. j.

10.000 mkp.

Administracja „Rozwoju".

Przesilenie rozkładu.

To, co się stało obecnie w obliczu Polski i świata, owe uzupełnienie sił w rządzie polskim, jest zjawiskiem nader znamiennem w życiu narodu i państwa.

Jest to krok naprzód w ewolucji, rozpoczętej zbliżeniem się stronnictwa ludowego do stronnictw t. zw. prawicowych, właściwie do stronnictw, nie uznających klasowości w polityce narodowej. Już wtedy, gdy w celu ustalenia większości narodowej w Izbach parlamentarnych powstał sojusz programowy między ludowcami, a temi grupami, już wtedy zaszedł w dziejach Polski nowej fakt epokowego znaczenia — Polska wydobyła się z niemowlęcych, brudnych pieluch polityki klasowej.

Krzyczano i krakano po obu stronach że sojusz ten na niepewne losy naraża życie stronnictw. Byli jednak ludzie głębsi, którzy historję mierzą nie sukcesami organizacji partyjnych, lecz etapami w rozwoju życia narodowego. Tacy ludzie znaleźli się zarówno w demokracji narodowej, jak na czele stronnictwa ludowego. Było to dzieło takich ludzi, jak Głąbiński, Kozicki i inni mający Dmowskiego za sobą, a z drugiej zaś strony Witos, Dębski i inni. Przesunęła się wtedy granica nie tylko w Sejmie; na całym obszarze stosunków politycznych zaznaczyła się ta linja graniczna między prawicą i lewicą wydatniej i ze znacznym dla prawicy przyrostem. Akt tego sojuszu zdecydował o tem, że Polska, skazana dotąd na podejrzane eksperymenty zbłąkanych umysłów, mogła przejść pod rządy własne, że państwo faktycznie się unarodowiło.

Stało się wskutek tego: 1) Lewica przestała się zasłaniać interesami ludu. Okazało się ... opinji społeczeństwa już ... nem, że podstawą podziału na obozy nie jest kwestja specjalna, lecz kwestja polityczna istnienia Polski trwałej, 2) Lud wciągnięty został na szczebel wyższy rozwoju politycznego — myślenia i radzenia o całym narodzie i państwie, 3) Większość tak utworzona w Sejmie umożliwiła stworzenie rządu, mającego tylko jeden cel: tworzenie silnego państwa i wejście do niego sił poważnych.

Sytuacja stała się jasna. Po jednej stronie obóz wyznawców Polski zdrowej socjalnie i moralnie, silnej, myślącej o przyszłości, obronnej i wpływowej; po drugiej stronie obóz dzisiaj już nie dwuznaczny, kierujący się hasłem wręcz przeciwnem: „nie chcemy Polski zdrowej itd.". Prysnęła legenda również o programach socjalnych. Dzisiaj, gdy obóz lewicowy znalazł się w konieczności zajęcia jawnego frontu, widzimy łańcuch trzymających się pod ręką ludzi tak odrębnych napozór barw od stańczyka krakowskiego poprzez żydów — do komunisty włącznie. Gdzie tu lewo, gdzie prawo? To jeden obóz pod negatywnym hasłem idący: nie chcemy Polski narodowej!

Obóz ten, gdy rzecz doprowadzona do oczywistości, będzie malał. Dziś nie ma już żadnego oparcia w opinji społeczeństwa polskiego. Natomiast są już podwaliny do budowy państwa, szczupłe na razie w parlamencie, ale trwałe i głębokie. Nie będziemy budowali na trzęsawisku.

Owa przemiana historyczna w układzie sił narodowych, gdy już dostatecznie utrwaliła się w rzadzie państwa, spowodowała wstąpienie do rządu Dmowskiego. Bez tej bowiem przemiany głębokiej wszelkie nakłady myśli politycznej na dłuższą metę byłyby stracone, byłyby tylko marnowaniem sił. Z ... osobistych ambicji, partyjnych interesów i mafji nie można wyprowadzić żadnej linji dziejowej dla państwa.

Zmiany obecne w rządzie były lekcją bardzo pouczającą dla społeczeństwa.

Osobistości, które już miały władzę w ręku, bez zewnętrznego przymusu ustępowały sobie miejsca, okrawały swój wpływ, aby tylko więcej sił rząd reprezentował. Podziwialiśmy karność min. Seydy, który z radością ustąpił miejsca Dmowskiemu i zgodził się być jego pomocnikiem. Z najwyższem uznaniem opinja publiczna przyjęła zachowanie się prezesa gabinetu Witosa, dawniej pomawianego o wygórowane ambicje osobiste, który teraz biorąc bezpośredni udział w decyzjach dziejowego dla Polski znaczenia, za nic sobie poczytał uszczuplenie władzy na rzecz p. Korfantego, czy też dopuszczenie do władzy p. Chłapowskiego, niegdyś klasowego antagonisty.

Ustąpili jednocześnie dobrowolnie dwaj pierwszorzędni ministrowie: Głąbiński i Gościcki ku ogólnemu żalowi. Ani cienia za to żalu nie okazali oni sami, bo tego gatunku ludzie nie marzą o „bajecznych karjerach". Nie palił się do władzy Dmowski, aż to ludzi kręciło, nie zgaśli też i oni gdy okoliczności zrządziły, że trzeba było miejsce zrobić innym: pp. Korfantemu i Chłapowskiemu.

Idea narodowa ma moc twórczą i uzdrawiającą. Ona reguluje wszystkie sprzeczności w społeczeństwie, ona też podnosi dusze jednostek do wyżyn pojmowania obowiązku i zaparcia się osobistego.

Z. Wasilewski.

—o—

Kwestja robotnicza w Anglji.

Sprawy robotnicze Anglji nie przedstawiają się obecnie świetnie. Bezrobocie rozszerza się a w dniu 8 bm. dosięgło cyfry 1.251600 kobiet i 43.800 chłopców oraz 40.000 dziewcząt. Ponieważ każdemu bezrobotnemu wypłaca się dzienną zapomogę w kwocie 10 szylingów, czyni to dzienny wydatek 600 tys. f. szterl. Na niebezpieczeństwo wynikające z bezrobocia zwrócił uwagę ogółu wielki komitet sześciu z Geddes'em E. na czele w odezwie zwróconej do całego narodu. Dzienniki nazywają ten stan blokadą bez pomocy okrętów i cła, gdyż nikt nie chce płacić wysokich cen z powodu wysokich cen z powodu wysokiego notowania na giełdach funta szterl. Tak więc stosunki ... w Anglji ... się ...

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Deficyt kolejowy.

(wp) Senacka komisja skarbowo-budżetowa przeprowadziła szczegółową dyskusję w sprawie deficytu kolejowego w 3-cim kwartale b. r. Z wyjaśnień d-ra Star...wskiego wynika, że deficyt kolejowy, który na dzień 1-szy paźdz. r. b. osiągnął sumę 1933285 miljonów, został spowodowany przeważnie spadkiem waluty. Co do sumy deficytu 4 miljardów, przedstawiciel min. kolei żelaznych oświadczył, że suma ta aczkolwiek w rzeczywistości wydatkowana, w znacznej swej części została użyta na wydątki inwestycyjne. Obecnie min. kolej żelaznych ma nadzieję, opierając się na rezultacie, osiągniętym w roku 1922, podczas ostątniej podwyżki taryf, zamknąć bieżący rok budżetowy bez deficytu, a w ostatecznym wypądku deficyt doprowadzić do minimum.

Sprawą konwencji handlowej z Czechosłowacja.

(wp) Ministerstwo spraw zagranicznych zostało oficjalnie zawiadomione, że rząd czeski przystępuje do opracowania projektu konwencji handlowej z Polską, wobec tego spodziewane jest w bliskim czasie rozpoczęcie odnośnych rokowań w Warszawie.

TELEFONEM Z WARSZAWY

STRAJK, KTÓREGO NIE BYŁO.

*) Mimo zapowiedzianego na wczoraj strajku pocztowców, urzędy i personel pracowały zupełnie normalnie.

GEN. SZEPTYCKI NA AUDJENCJI U P. PREZYDENTA.

*) Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj na audjencji gen. Szeptyckiego i wysłuchał jego wyjaśnień w związku z podaniem o dymisję, motywowanem uszczupleniem budżetu Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Gen. Szeptyckiemu towarzyszyli pułk. Bancer i szef kontroli wojskowej, Górecki.

KONFERENCJA P. WITOSA Z MARSZ. RATAJEM.

*) Premjer Witos odbył we środę dłuższą konferencję z marszałkiem Ratajem w sprawach, związanych z pracami Sejmu.

WYCOFANY PROJEKT

*) W komisji komunikacyjnej Sejmu minister Nosowicz wycofał projekt umowy z Czechosłowacja, jako niekorzystny dla Polski.

TELEGRAMY.

TOWARZYSZE MIĘDZY SOBĄ.

DREZNO, 2-11 (AW) Okręgowy wydział wykonawczy partji socjal-demokratycznej wschodniej Saksonji po dłuższych debatach uchwalił rezolucję, iż prezydenta Eberta nie może nadal uważąć za towarzysza i domaga się wykreślenia go z partji. W dalszym ciągu rezolucją domągą się wystąpienia socjal-demokratów z gabinetu Rzeszy.

Podobne uchwały zapadły w Chemnitz i Plauen.

PRZECIW KOMUNISTOM.

MOSKWA, 2-11 (AW) W okolicach Symferopola dokonano napadu na delegatów partji komunistycznej, objeżdżających kraj dla zorganizowania zebrań partyjnych.

Zabito prezesa starokrymskiego „społkoma" i kilku jego towarzyszy. Ogółem 4 osoby zabite i kilka ciężko rannych.

Władze starają się nadać temu wypadkowi charakter napadu bandyckiego.

LITWA IGNORUJE RADĘ AMBASAD.

GDANSK 2.11 (AW) Donoszą tu z Kowna, że rząd litewski chcąc uprzedzić ustalenie statutu dla portu kłaipedzkiego uważa fakt dokonany, powołując do życia czysto - litewską radę portu. W skład jej wejdą przedstawiciele kłaipedzkiej izby handlowej, związku kupców i przemysłowców, oraz dyrektorjatu dla Kłajpedy. Na czele rady portu stanie delegat rządu litewskiego. Skulninas. W ten sposób rząd litewski po raz drugi już stwarza fakt dokonany odnośnie do portu kłaipedzkiego, ingorując Radę ambasadorów.

Zaostrzenie się sytuacji w Niemczech.

Możliwość upadku gabinetu koalicyjnego.

BERLIN 2.11 (AW) Sytuacja wewnętrzna w Niemczech w ciągu ostatniej doby znacznie się zaostrzyła. Lada chwila spodziewany jest upadek wielkiej koalicji rządowej. Dziś przed południem odbyła się konferencja między przedstawicielami stronnictw koalicyjnych a rządem, która zakończyła się wynikiem ujemnym, gdyż nie osiągnięto porozumienia co do postawy socjalistów. Wobec tego należy się spodziewać, że jeszcze dziś ustanią socjaliści z koalicji rządowej.

BERLIN 2.11 (PAT) Dzienniki donoszą, że rozbicie dotychczasowej koalicji można uważać za fakt dokonany. Rząd dotychczasowy, jak i ministrowie mieszczańscy odrzucił żądania socjal-demokracji zarówno ze względu na ich treść, jako też ze względu na formę, w jakiej te żądania zostały przedłożone. Sądza tutaj, że ministrowie socjal demokracji jeszcze dzisiaj ustąpią z gabinetu. Nacht 8 Uhrblatt donosi, że kanclerz Stressemann miejsca wakujące w gabinecie powierzy przedstawicielom parlamentarnych stronnictw środka i oprze się na t. zw. małej koalicji, składającej się z niem partji ludowej, centrum i demokratów. Gdyby gabinet przy ewentualnem głosowaniu w Reichstagu pozostał w mniejszości, wówczas kanclerz skorzysta z tej okoliczności i Reichstag rozwiąże.

Najbliższe posiedzenie Reichstagu wyznaczone zostało na środę 7-go listopada.

BERLIN 2,11 (PAT) Biuro Wolffa donosi: Jak słychać z Reichstagu, socjal demokracja na dzisiejszem posiedzeniu partyjnem, przy bardzo silnym udziale członków, postanowiła wszystkiemi głosami przeciw 19 odwołać swoich ministrów z gabinetu Rzeszy.

Po zlikwidowaniu rządów komunistycznych w Saksonji.

Wojska Reichswehry zajmują poszczególne miejscowości. Krwawe starcia z ludnością.

DREZNO 2,11 (PAT) Skład nowego gabinetu saskiego przedstawia się następująco minister spraw wewnętrznych Liebmann, minister finansów Held, minister sprawiedliwości Neut, oświaty Fleissner, pracy Elsner, gospodarstwa nie obsadzony. Prezes ministrów Fellisch. Natychmiast po utworzeniu gabinetu prezydent ministrów Fellisch zażądał telegraficznie odwołania doktora Hintego.

DREZNO 2,11 (PAT) Zajmowanie poszczególnych miejscowości w Saksonji przez wojska Reichswehry następuje planowo naprzód. Do dnia wczorajszego oddziały Reichswehry stanęły już na linji Oberlichtenau. Prawie we wszystkich miejscowościach ludność stawia opór. W Oberlichtenau w czasie starcia 10 osób zostało rannych.

BERLIN 2,11 (PAT) Jak donoszą pisma, komuniści w Saksonji są zdecydowani prowadzić energiczną walkę z socjalistami.

Niemcy pod kontrolą komisji rzeczoznawców.

5 miljardów czy 20 miljardów?

WIEDEN, 2-11 (PAT) „Neue Freie Press" donósi z Londynu. Wielką sensację wywołała wiadomość, jakoby komitet rzeczoznawców miał obradować nietylko w Paryżu i Berlinie, lecz mą rzekomo odbyć podróż okrężną po krajach europejskich, aby się poinformować o majątku niemieckim, ulokowanym za granicą oraz ile z tego majątku będzie mogło być wzięte na rzecz pożyczki odszkodowań. Chodzi tu o inicjatywę daną przed rokiem przez Mackenna. Angielscy rzeczoznawcy oceniają niemiecki majątek zagraniczny na 5 miljardów marek niemieckich w złocie Rzeczoznawcy amerykańscy szacują majątek niemiecki jako zastąw dla pożyczki zagranicznej na 20 miljardów marek niemieckich w złocie.

LONDYN, 2-11 (PAT) Dzienniki donoszą, że Poincare godzi się, aby rzeczoznawcy przeprowadzili swoje badanią w Berlinie,

PARYŻ, 2-11 (PAT) Radio. Rząd francuski wysłał odpowiedź na 2 noty rządu angielskiego, z których 1-na dotyczyła sprawy komsji rzeczoznawców, 2-ga zaś kwestji Nadrenji. W tej ostatniej sprawie rząd francuski wysuwa w odpowiedzi swoie prawnicze argumenty tego samego rodzaju, jakie przedstawił rząd angielski, a dotyczące pewnych trudności, jakie wynikają z podziału państwa niemieckiego.

W odpowiedzi swojej rząd francuski powołuje się na art. 2 traktatu wersalskiego ustalający granice niemieckie, lecz nie gwarantujący ich.

CZY STANY ZJEDN. WYŚLĄ PRZEDSTAWICIELI DO KOMISJI RZECZOZNAWCÓW?

PARYŻ, 2-11 (PAT) Rząd francuski przyjął zaproszenie Anglii przyłączenia się do wspólnego wystąpienia wobec Stanów słania swoich przedstawicieli na konferencje rzeczoznawców, jednakże rząd francuski domaga się w nocie do Stanów Zjednoczonych aby wyraźnie sprecyzowano, iż ankieta, jaka mają przeprowadzić rzeczoznawcy będzie dotyczyła wyłącznie zdolności obecnej płatniczej Niemiec, tak by komisja odszkodowań pozostała nienaruszona.

POWRÓT LLOYD GEORGE'A.

LONDYN, 2-11 (AW) Lloyd George w końcu przyszłego tygodnia powraca do Anglji. Jego przyjaciele partyjni mają nadzieję, że po powrocie z N. Yorku rozpocznie ponowne stanania zjednoczenia obu frakcji partji liberalnej.

CHOROBA KANCL. STRESEMANNA.

BERLIN 2,11 (PAT) Chorobę kanclerza Rzeszy określają lekarze, jako powstałą skutkiem nadmiernej pracy w ostatnich czasach. Wystarczy kilkodniowy odpoczynek i nieopuszczanie mieszkania, aby kanclerz powrócił do zdrowia.

Postęp i zacofanie.

W świeżo wydanej kapitalnej książce Zdz. Dębickiego pt. „Narodziny" znajdujemy świetne zdefiniowanie tak chętnie używanych przez naszą lewice w niewłaściwem zastosowaniu słów „postep" i „zacofanie".

Rozpoczyna ja rozważaniami na temat postępu i szczęścia:

„Jednym z największych nonsensów, wśród których żyjemy obecnie, jest szablonowy podział społeczeństwa na 2 przeciwstawiające się sobie grupy: na postępowców i wsteczników inaczej na lewicę i prawicę. Pogląd ten domaga się natarczywie rewizji, doprowadził on nas bowiem do absurdu. Tak np. „postepowcem" mieni się agitator doktryny socjalistycznej czy komunistycznej, który staje przed tłumem i woła: „precz z religją! precz z rodziną! precz z moralnością burżuazyjną! precz z obecnym ustrojem, opartym na prawie własności! precz z kapitalizmem, wysysającym krew ludu roboczego! precz ze wszystkiem, co krepuje swobode człowieka! „Niech żyje dyktatura proletarjatu!"

„W ten sposób „postepowcami" są u nas analfabeci, idący ławą pod czerwonym sztandarem: robotnicy, nie mający pojecia o ustroju gospodarczym kraju i jego zdolności produkcyjnej; chłopi, których pojemność umysłowa nie wystarcza nawet na objęcie własnego powiatu, ba! nawet ortodoksi żydowscy, którzy w czarnej swej masie są najkonserwatywniejszym, najbardziej zaskorupiałym żywiołem na świecie

„W przeciwstawieniu do tej „postępowej" masy — wstecznikiem jest profesor uniwersytetu, który całe swoje życie poświęca badaniom naukowym, pisarz, wojskowy, ziemianin, który, stosujac metody naukowe do uprawy ziemi, podnosi w dwójnasób jej wydajność; technik, który udoskonala maszyny; przemysłowiec, z którego inicjatywy powstaje nowa gałęź przemysłu; kupiec, którego rzutkość i przedsiębiorczość zdobywa nowe rynki zbytu, kapłan który głosi z kazalnicy nauke Chrystusa".

Kultura ducha i kultura materjalna.

„Wszedłszy do mieszkania robotnika Niemca w Łodzi, odnosimy, iż posiada on kulturę wyższą, niż robotnik Polak, widzimy bowiem w jego otoczenju mnóstwo przedmiotów, których w izbje robotnika polskiego niema. Tymczasem nieraz, przy bliższem porównaniu, okaże sie że ten Polak, który nie posiada ani kanapy, krytej tandetnym pluszem, ani dywana, ani lustra, jest w gruncie rzeczy człowiekiem o delikatniejszych uczuciach, niż Niemieć"

Jak się skarb pozbawia miljardów.

Jak wiadomo od 15 bm. akcyza od cukru podniesiona została z 28 na 400 miljonów od wagonu. Podwyżka ta dotkliwie odczuć się daje szerokim masom konsumentów, cukrownie bowiem przy tej okazji zrobiły dobry interes, wprowadzając sprzedaż cukru w obliczeniu na franki złote.

Zdawałoby się więc, że wszystkie cukrownie, które przecież zaliczają się do poważnych przedsiębiorstw, powinny sobie uważać za punkt honoru, by ten ciężki haracz, opłacany przez ogół ludności dostał się skarbowi w całości i jak najwcześniej, a nie do rąk krwiożerczych paskarzy.

Niestety tak nie jest.

W ubiegły piątek, dn. 19 bm. naczelnik I urzędu skarbowego zarządził sprawdzenie na kolei przychodzących wagonów z cukrem czy opłacono z niego należycie akcyzę.

Wśród odbiorców cukru na kolei wywołało to przykre zdziwienie: „Ny, co to panowie nie wierzą takim firmom jak cukrownie", Pomimo tego kotrolerzy: Mchalski, Bartosiak i Błaszczyk skrupulatnie przeprowadzili kontrolę i wykryli „tylko" 5 wagonów cukru, od których „zapomniano" dopłacić „bagatelkę" — 1.850 miljonów marek, czyli prawie dwa miljardy.

4 wagony zawierające 500 worków cukru wysłane zostały przez cukrownię „Dobrę" w dniu 15 bm., czyli w dniu, w którym zaczęła obowiązywać nowa akcyza. Piąty wagon wysłany został przez cukrownie „Cielce" na imie J. Forcajga (Bonifraterska 5) Wagon ten wysłany został z cukrowni 16 bm. i zarząd cukrowni również przez „roztargnienie" opłacił 28 zamiast 400 miljonów.

Zaznaczyć należy, że odbiorca gwałtem chciał wysłać wagon do Łodzi, chociaż właśnie przez Łódź przyszedł on do Warszawy.

Fakty te dowodza, jak łatwo pozbawić skarb miljardów, które ściągniete z ogółu ludności bogacą ludzi prywatnych. Jeśli takie „niedokładności" popełniają najpoważniejsze przedsiębiorstwa, wnioskować należy, jak dalece upadła u nas moralność publiczna. Czy państwo koniecznie musi przy każdym obywatelu stawiać policjantą czy kontrolera?

W dodatku kontrolerzy ci narażeni są na cieżkie pokusy, Formalnie mają przyznane premje za wykrycie nadużyć podatkowych i akcyzowych, ale w praktyce nic im się nie wypłaca. Ze względu na dobrze zrozumiany interes skarbu należałoby jaknajprędzej naprawić to zaniedbanie.

Strajk dogorywa w całej Polsce.

WARSZAWA 2,11 (AW) Strajk kolejowy w całym Państwie ostatecznie wygasa. W dyrekcji krakowskiej, która była głównem ogniskiem strajku, ujawniają się tendencje ku podjęciu pracy. Zupełnie niema strajku w dyrekcji wileńskiej, radomskiej, w części warszawskiej na prawym brzegu Wisły i w całym b. zaborze pruskim.

KATOWICE 2,11 (PAT) W sytuacji strajkowej na pocztach górnośląskich zaznacza się zmiana na lepsze, strajkują jedynie niżsi funkcjonarjusze pocztowi w kilku miejscowościach. Urzędy telegraficzne i telefoniczne funkcjonują wszedzie normalnie.

Walki separatystów nadreńskich z policją niemiecką.

AKWIZGRAN 2,11 (PAT) Biuro Wolfa donosi. Separatyści zostali dziś popołudniu na zarządzenie delegata komisji nadreńskiej, rozbrojeni przez żandarmeje.

Ratusz i inne budynki publiczne zajęła policja niemiecka. Za bezpieczeństwo separatystów odpowiedzialny jest osobiście dyrektor niemieckiej policji. Kilku Niemców, których uwięzili separatyści wypuszczono na wolność.

DUESSELDORF 2,11 (PAT) We francuskiej strefie okupacyjnej panuje spokój. Ruch separatystyczny rozszerza się na Hesje Nadreń

DUESSRLDORF 2,11 (PAT) Havas donosi, że w zagłębiu Ruhry sytuacja się poprawia. Środki przedsięwzięte przez władze mają położyć kres grabieży zbiorów po wsiach, oraz węgla na terenach kopalnianych. Zasiłki, wypłacane bezrobotnym zdają się być dostateczną rękojmią utrzymania porządku. Kupcy zaczynają otwierać składy. Na zebraniach pracownicy wyrażają zadowolenie z osiągniętych zmian warunków pracy.

Z ostatniej chwili.

KRONPRINZ „TĘSKNI" ZA OJCZYZNĄ.

WIEDEN, 2-11 (PAT) „Neues Wiener Journal" donosi z Berlina, że potwierdza się wiadomość, iż były kronprinz wniósł prośbę do rządu holenderskiego o pozwolenie ópuszczenia Wieringen, a równocześnie sąduje opinję rządu niemieckiego w sprawie otrzymania pozwolenja na powrót do Niemiec.

NA PRZYJĘCIE KRONPRINZA.

WIEDEN 2,11 (PAT) „Arbeiter - Zeitung" donosi, że w Couburgu i nad granicą turyngyjską odbywa się w dalszym ciągu koncentracja oddziałów prawicowych Hittlera. Powołanie do służby następuje nawet przy pomocy żandarmów bawarskich. Wszystko wskazuje na to, że prawicowcy chcą przyśpieszyć akcje zbrojną.

SEPARATYŚCI NADRENSCY PRZECIW URZĘDNIKOM NIEMIECKIM.

BERLIN, 2-11 (AW) Według wiadomości „Daily Naill", separatyści nadreńscy przygotowują rzekomo nową ofensywę. Dziennik donosi z Koblencji, że Mattehs zamierza wypędzić urzędników niemieckich i ująć całkwitą egzekutywę w swe ręce przy pomocy podległych mu uzbrojonych oddziałów.

FRANCJA I BELGJA WOBEC RUCHU SEPARASTYCZNEGO W NADRENJI.

PARYŻ, 2-11 (PAT) W związku z poważnem zaniepokojeniem, któremu dały wyraz w sprawie ruchu separatystycznego w Nadrenji komunikaty Reutera, „Petit Parisien" zauważą co następuje:

Ruchy autonomistów są akcja spontaniczną, w której ani Francja, ani Belgja nie biorą udziału. Francja i Belgja najkategoryczniej powstrzymały się od popierania tendencji separastycznych, a to tembardziej, że ich rzeczą jest akcję ta zwalczać, gdyż równałoby się to mieszaniu " do spraw wewnętrznych Niemiec i pogwałceniu w inne formie zasady neutralności, które przemawiałyby za interwencją przeciwko ruchowi w Nadrenji, miałyby o wiele większe znaczenie w zastosowaniu do Bawarji, gdzie działalność autonomistyczna przedstawia inego rodzaju niebezpieczeństwo dla sojuszników. „Petit Parisien" zauważą ponadto, że separatyści Nadreńscy wyrazili gotowość wzięcia na siebie części zobowiązań odszkodowawczych i bynajmniej nie domagali się zaniechania okupacji tego terytorjum przez sojuszników.

1 DOLAR — 1 BILJONOWI.

BERLIN 2,11 (AW) Wprowadzenie w obieg pożyczki złotej jako środka płatniczego i dostosowanie taryf kolejowych do normy złotej wywołało ogromny popyt na małe odcinki pożyczki, którego nie można zaspokoić z powodu braku materiału.

Niechęć do marki papierowej wzrosła do tego stopnia, że w handlu detalicznym prawie wcale jej nie przyjmują. Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa obrotów towarowych między miastem a wsią. Producenci żądają bowiem za swe produkty walut obcych, a ponieważ odczuwa się ich brak, to dowóz do miast ustał zupełnie. Rząd w tych kwestjach jest bezsilny. Zaznaczyć należy, że dolar osiągnął dziś kurs 1 biljona.

BEZROBOCIE W GDANSKU.

GDANSK 2,11 (AW) Zaprowadzenie guldena gdańskiego wywołało b. ostry kryzys gospodarczy. Wskutek ograniczenia pracy w największym przedsiebiorstwie gdańskiem, tj. stoczni liczba bezrobotnych dosięgła już 6000

Podniesione w gdańskim obrocie wewnętrznym taryfy, spowodowały że kilka poważnych firm przeniosło swe oddziały do Szczecina i Hamburga.

Dzienniki angielskie ostrzegają przed wywozem przez Gdańsk, gdyż opłaty portowe i płace robotników w Gdańsku przewyższają odnośne opłaty w portach zagranicznych.

NA MARGINESIE.

Jak jest lepiej.

Po jednej z większych awantur z żoną na tle finansowo-gospodarczem, sprzedawszy ostatnie zapasowe części mej garderoby o których się nie mówi w liczniejszem towarzystwie udałem się do sklepu z wiktuałami pani Paskowiczowej celem zaopatrzenia się w najniezbędniejsze wiktuały.

Za tak mi potrzebną część garderoby otrzymałem sumę bardzo nikłą, albowiem mój przyjaciel starozakonny-pianiak wytłomaczył mi że dolar spadł więc wszystko staniało.

Wiadomość ta bardzo mnie ucieszyła. Nareszcie, bedę mógł tanio kupić trochę wiktuałów. Znajoma moja właścicielka sklepu pani Paskowiczowa wciąż tłomaczyła mi że wobec zwyżki dolara ona podnosząc kolosalnie wszystkie ceny i tak jeszcze za tanio sprzedaje. Tym razem więc nie przestraszy mnie żadną ceną. Z wesołą miną wszedłem do sklepu.

Po złożeniu głębokiego ukłonu matronie która królowała za ladą sklepową i dowiedziawszy się o stanie jej cennego zdrowia nieśmiało zapytałem ile to marek polskich potrzebowałbym na kilo polskiego cukru. Pani Paskowiczowa spojrzała przez szybę na numer przejeżdzającego tramwaju i oświadczyła krótko: czterysta tysięcy. Podemną aż nogi się ugięły a w oczach mi się zaćmiło. Nie byłem jednak pewny czy się nie przesłyszałem więc ponowiłem zapytanie, jednak odpowiedź brzmiała jednakowo.

Pytam więc panią Paskowiczową:

— Proszę szanownej pani dobrodziejki, przecież w ubiegłą sobotę płaciłem za ten produkt dwieście tysięcy a w ostatnich czasach dolar spadł.

Pani Paskowiczowa popatrzyła na mnie złym wzrokiem, ale że miała do mnie słabość więc raczyła odpowiedzieć:

— Ano właśnie przez tego dolara którym nas litościwy Pan Bóg pokarał. Wszystko musiało podrożeć a i tak jeszcze bedę stratna.

Aż oniemiałem ze zdziwienia a pani Paskowiczowa ciągnęła:

— Biedna ja sierota kupiłam w poniedziałek sto dolarów po 2200000 marek a tu dzisiaj dolar tylko 1600000 tysięcy. Kto mi łzy otrze, kto mi 60 miljonów zwróci?

— Więc gdyby w dalszym ciągu dolar spadał ceny by się podnosiły?

— A naturalnie! krótko odpowiedziała p. Paskowiczowa.

ROZKŁAD NIEMIEC.

Jestem optymista wierze że dolar będzie spadał więc położyłem na stole połowę mej garderoby uprzednio zamienionej na marki polskie, wzamian za co otrzymałem kilo słodkiego produktu.

Na pożegnanie jeszcze pocieszam zasmuconą matronę:

— Proszę pani według wszelkiego prawdopodobieństwa dolar się już nie ruszy ze swego poziomu. Zostanie ustabilizowany.

Pod panią Paskowiczową jeknął fotel.

— O słodki Jezu, Pan Bóg nas pokarał tą „ósemką“. A z czegoż ja wtedy będę żyła?

Z.

—o—

Przymusowa repatrjacja z Ameryki.

Dowiadujemy się, że do konwencji konsularnej polsko-amerykańskiej zostanie wprowadzony specjalny paragraf, na zasadzie którego, konsul Rzplitej będzie miał prawo stosowania przymusowej repatrjacji obywateli polskich. Pod paragraf ten podpadać będą wyjątkowo ci obywatele, którzy nie przesyłali odpowiednich sum na alimentacje rodzinom swym pozostałym w kraju.

Kosztowna misja Radka do zachodniej Europy.

Według danych tajnego sprawozdania z ostatniej podróży Bucharina i Radka do Zachodniej Europy każdy z nich otrzymywał po 30 funtów szterl. dyet dziennych na osobiste wydatki. Prócz tego polityczni ci podróżnicy wydali na samą propagandę komunistyczną z górą 9 miljonów rubli w złocie.

Jak będzie rozdawany krzyż zasługi.

Wszystkie ministerstwa otrzymały okólnik Rady ministrów w sprawie rozdziału krzyża zasługi. Należy zaznaczyć, że krzyż zasługi podzielony jest na trzy stopnie: krzyż złoty, srebrny i brązowy. Pierwszy otrzymają urzędnicy cywilni od 7 rangi wzwyż i oficerowie od majora w zwyż. Drugi od 7 rangi w dół i kapitana, brązowy zaś oficerowie i niższi funkcjonarjusze. Krzyż zasługi nosi się na wstążce amarantowej.

Nie pij mleka nieprzegotowanego!
Tyfus w mieście!

MARK TWAIN. (8

Romans eskimoski.

— Jakto? — zawołałam. — Zanim zacznę to szukać zaginionego haczyka?

— Zaginiony? — krzyknęli wszyscy z ironją w głosie, a ojciec mój dodał drwiąco:

— Niechaj wszyscy się cofną i zachowają powagę. Ona zamierza poszukać zgubionego haczyka. Nie wątpimy ani na chwilę, że go znajdzie.

I znów wszyscy wybuchnęli śmiechem. Nie zmieszałam się, nie ulękłam, ani nie zwątpiłam.

— Śmiejcie się — rzekłam teraz na was kolej. Ale i nasza nadejdzie. Poczekajcie, a zobaczycie!

Wzięłam pochodnię i zaczęłam szukać w nadziei, że w ciągu kilku minut znajdę ten nędzny przedmiocik. Byłam tak pewna siebie że wszyscy spoważnieli, myśląc że może zbyt pospieszyli się z sądem. Lecz niestety!

O, goryczy tych poszukiwań! Głuche milczenie trwało przez czas tak długi, że można było przeliczyć swoje palce dziesięć lub dwanaście razy. Serce zamierało we mnie, a tymczasem znów zaczęły się drwiny, najpierw ciche, potem coraz głośniejsze, coraz pewniejsze, aż wreszcie, gdy zaniechałam dalszych poszukiwań, salwy okrutnego śmiechu rozbrzmiewały jedne po drugich.

Nikt się nigdy nie dowie, ile wtedy wycierpiałam. Ale miłość była mi podporą i dodawała mi sił. Zająłem więc miejsce u boku Kaluli, zarzuciłam mu ręce na szyję i szepnęłam mu do ucha:

— Jesteś niewinny, mój najdroższy, wiem o tem. Ale chcę, abyś mi to powiedział sam, dla mego spokoju. A wtedy zniosę wszystko, co nam przeznaczą!

A on na to:

— Jak prawdą jest to, że w tej chwili stoję na pograniczu śmierci, jestem niewinny! Pociesz więc swoje udręczone serce. Pokój z tobą, tchu moich nozdrzy, życie mego życia!

— A teraz niech przyjdzie starszyzna!

Zaledwie wyrzekłam te słowa, gdy śnieg zatrzeszczał przed domem i ujrzeliśmy schylone postacie, wchodzące przez niskie drzwi nasze: sąd!

Ojciec mój formalnie oskarżył więźnia i wyszczególnił wszystkie zdarzenia ostatniej nocy. Powiedział, że stróż był przed domem, a w domu była tylko rodzina i nieznajomy.

— Czy rodzina kradłaby swoją własność?

Zatrzymał się, a starszyzna siedziała przez kilka minut w milczeniu. Wreszcie jeden z sędziów odezwał się do sąsiada: „Marnie się to składa dla cudzoziemca“. Gorzko mi było wysłuchać tych słów! A potem ojciec mój usiadł.

Nieszczęśliwa! W tej właśnie chwili mogłam dowieść niewinności mego kochanka. I nie wiedziałam o tem!

Najstarszy sędzia zapytał, czy kto ma co do powiedzenia w obronie więźnia. Wstałam tedy i rzekłam:

— A pocóż on miałby ukraść haczyk lub kilka haczyków, a nawet wszystkie, skoro za kilka dni miałby prawo do wszytkich?

Stałam, czekając. Zapanowało długie milczenie, a para oddechów otoczyła mnie jak mgła. Wreszcie starcy jeden po drugim zaczęli kiwać głowami, mówiąc: „Jest prawda w tem, co powiedziało dziecko“.

O, jakąż otuchą napełniły mnie te słowa, tak zmienne, a jednak, jakże cenne dla mnie! Usiadłam.

— Jeśli kto chiałby coś dodać do sprawy, niech mówi, a potem niech zachowa milczenie — oznajmił przewodniczący sędzia.

Wtedy ojciec mój wstał i powiedział:

— W nocy, koło mego łoża prześlizgnęła się postać ludzka. Widziałem w ciemności, jak szła w stronę skarbca, a potem jak wracała stamtąd. Sądzę, że był to nieznajomy.

(D. c. n.)

ZYGZAKI.

Czyje rysy uwiecznić.

W żydo-paskarskim „Expresie Wieczornym" codziennie sa pomieszczane mało udatne karykatury mające ośmieszyć przedstawicieli rządu, czy to łódzkiego magistratu lub też wogóle kogoś z „Chijeny". Karykatury te nie mają w sobie nic z humoru iedynie jest w nich brzydka oszczercza złośliwość.

Jednakże pewna charakterystyczna cecha tych karyk tur rzuca się każdemu w oczy. Oto nie widać na nich żydów. Paskarze, przemysłowcy, walucjarze przecież sa u nas nimi przeważnie żydzi a tymczasem rysownik „Expressu" nigdy im nie daje rysów semickich. Czyżby „Express" o tem nie wiedział?

Jeśli więc chodzi o jakiś typ, gdy się krytykuje np. przemysłowców iest to bardzo łatwe dla „Expressu" znaleść właściwy typ.

Niechaj umieszcza podobizne swego wydawcy p. Poznańskiego.

X. X

KRONIKA

— **Kalendarzyk.**

Sobota dnia 5 listopada Huberta B. W.
Wschód słońca g. 7, m. 24.
Zachód „ g. 5, m. 15.

— **Widowiska.**

Teatr Miejskki (Cegielniana 63)
Pp. „Dziady", wi. Ten, którego biją po twarzy"
Teatr Popularny (Ogrodowa 18)
Pp. „Grube ryby", w. „Młynarz i jego córka"
„Luna" (Przejazd 1)
„Wir życia"
„Casino" (Piotrkowska 67)
„Ostatni romans Don Juana"
„Odeon" Przejazd 2)
„Skok w przepaść"
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
"Hrabia Essex"
Kino Spółdzielni Prac. Państwowych
„Lukrezja Borgja"

Kalendarzyk historyczny.

1231 Skon Władysława III Laskonogiego
1655 Wojska polskie poddają się Szwedom w Korczynie.
1771 Porwanie Stanisława Augusta na ul. Miodowej w Warszawie
1848 Gen. austrjacki Hammersztein bombarduje Lwów.

11 listopada.

W dniu 11 listopada Łódź święcić będzie podwójną rocznicę.

Prócz rocznicy oswobodzenia się z pet wroga czcić będzie 11 listopada jako pamiątkę powstania na gruncie naszego miasta 28 pułku Strzelców Kaniowskich t.z. „Dzieci Łódzkich".

Wyrazem zrozumienia święta i uczczenia go noleżycie będzie udział całego społeczeństwa łódzkiego.

Nie zatarły się jeszcze wspomnienia o czynach naszych żołnierzy, jeszcześmy pełni wdzięczności i serca dla tych, co strażnikami naszej wolności byli — przetoż dołóżmy wszelkich starań, by rocznicę wielką uczcić godnie, dając przedewszystkiem czynny wyraz pamięci o żołnierzu njetylko w dni goracych walk lecz i w chwilach pokoju niosąc mu gotowość współmyśli i czynu.

—o—

Wiadomości bieżace

— **Nowa taryfa tramwajowa**

W dniu dzisiejszym wchodzi w życie nowa taryfa tramwajowa. Bilet tak zw. normalny kosztować będzie 50.000 mkp. ulgowy 30.000 mk, taryfa wieczorowa (do godz. 11 i pół) 75 tysięcy, nocna 100000 mk. Bilet miesięczny kosztować będzie 7 i pół miljona marek. (pap)

PO STRAJKU.

Dziś robotnicy podejmują pracę.

Sytuacja postrajkowa.

W dniu wczorajszym tłumy robotników przybywały do wielkich fabryk, aby podjąć pracę, jednak ponieważ klasowcy oczekiwali wyniku zebrania delegatów, niektóre fabryki nie mogły być uruchomione, jak np. fabryka Gajera.

Fabryki Szajblera i Grohmana, Widzewska Manufaktura, nicielnia, widzewska; Poznańskiego inne odrazu rozpoczęły normalną pracę.

Komisarz rządu Iżycki wraz z komendantem policji objeżdżał fabryki, aby stwierdzić w jakim stopniu zostały one uruchomione.

Po południu prawie wszystkie fabryki były już w ruchu, a w dniu dzisiejszym spodziwana iest normalna praca, tj. z temi ograniczeniami, jakie miały miejsce przed wybuchem strajku. (bip)

O uruchomienie fabryk.

Ponieważ niektóre fabryki jak Praszkiera, Anny 26, Nippe, Zachodnia 59 i Waldman Pomorska 58 nie zostały uruchomione, ączkolwiek robotnicy zgłosili się do pracy, zwiazek zawodówy „Praca" zwrócił się do posła Maszkiewicza, aby wszczał kroki, żeby fabrykom tym cofnięty został kredyt P. K. K. P, (bip)

Podpisanie umowy.

Wobec uchwały przystąpienia do pracy powziętej przez delegatów związku klasowego, zarząd zwiazku zawiadomił o tem przemysłowców, którzy zwołali na wieczór konferencję celem podpisania umowy.

Delegaci wszystkich 3-ch związków przybyli wieczorem do lokalu przemysłowców celem ostatecznego zlikwidowania bezrobocia i unormowania płac. Na wstępie przedstawiciel przemysłowców oświadczył, że 60 proc. robotnicy dostana od dnia przystąpienia do pracy, a dalsze 25 proc. po tygodniu tj. w dniu 18 bm. ponieważ termin rozpoczecia pracy został przesunięty.

Oświadczenie to wywołało bardzo ożywioną dyskusję, podczas której przedstawiciele robotników oświadczyli, że strajk został zakończony już we wtorek i jedynie ze względów technicznych nie można było przystanić natychmiast do pracy, wobec czego owe 25 procent winno być liczone od dnia 5 bm. co zresztą obiecali przedstawiciele rzadu.

Jednak reprezentant przemysłowców podtrzymywał stanowisko poprzednie, wobec czego przedstawiciele robotników oświadczyli, że umowy nie podpiszą i chcieli konferencję opuścić. Przestraszeni przemysłowcy ostatecznie zgodzili się na żądanie przedstawicieli robotników i umowe formalnie podpisano. (bip)

Zebranie delegatów związku klasowego.

W dniu wczorajszym zgodnie z zapowiedzią odbyło się zebranie delegatów klasowego związku zawodowego.

Tłumy robotników oczekiwały decyzji na podwórzu i na ulicy przed domem w którem mieści się o. k. z. z.

Jako referent wystąpił p. Kałużyński, który w przemówieniu swem wskazał, że o ile na prowincji nastrój strajkowy jest dość silny to w Łodzi panuje niezdecydowanie, spowodowana uruchomieniem tramwajów i stanowiskiem elektrowni i gazowni, które do strajku nie przystąpiły. Nastrój, który panował wśród robotników we środę obecnie zmienił się, a właściwie załamał się.

Uzyskanie dalszych podwyżek mogą mieć jedynie miejsce w razie przystąpienia do bezrobocia instytucji użyteczności publicznej.

W końcu przemówienia swego p. Kałużyński nawoływał delegatów, by namyślili się czy dalej strajk, mimo oporu 2-ch związków, czy też przystąpić do pracy.

Po przemówieniach poszczególnych delegatów, poseł Szczerkowski wskazywał, że powodzenie akcji jest skutkiem zbyt małego zaufania robotników do przywódców związkowych.

W głosowaniu uchwalono wniosek posła Szczarkowskiego, likwidujący akcje strajkowa.

Delegaci fabryczni wraz z oczekującymi robotnikami natychmiast po skończonem zebraniu skierowali się do fabryk, które po południu całkowicie zostały uruchomione. (bip)

Pracownicy gazowni otrzymali podwyżkę.

Jak już donosiliśmy pracownicy gązowni zażądali podwyższenia płac w tym samym stosunku jak włókniarze oraz ekwiwalentu mieszkaniowego w wysokości 100 tys. miesięcznie.

Po wspólnych konferencjach osiągnięto porozumienie, przyczem pracownicy otrzymają jednorazową zapomogę w wysokości 60 proc. miesięcznej pensji w 2-ch ratach t. j. połowę do 15 listopadą i drugą połowę dnią 15 grudnia z uwzględnieniem podwyżek, jakie wykaże komisja statystyczna w Warszawie. Pozatem zarząd zgodził się również na ekwiwalenty mieszkaniowy w wysokości 100 tys, mk. **(bip)**

O podwyżkę dla pracowników elektrowni.

W związku z żądaniami wystawionemi przez pracowników elektrowni z terminem do dnia wczorajszego, wyjechała do Warszawy delegacja pracowników, jak również i przedstawiciele zarządu, gdyż sprawa ta zależna jest od decyzji ministerstwa handlu i przemysłu. (bip)

—x—

— **Strajk robotników budowlanych.**

Związek budowlany p. z. z. wystąpił z żądaniem do pracodawców, aby robotnikom budowlanym zagwarantować płacę przedwojenne, które wynosiły 26 - 33 kop. za godzinę, co stanowiło 10 funtów chleba, wobec czego należy obecnie wypłacać robotnikom taką ilość marek, któraby odpowiadała za godzinę pracy cenie 10 funtów chleba.

W sprawie tej zarząd związku budowlanego proponował utworzenie komisji składającej się z 2 przedstawicieli pracodawców, tyluż przedstawicieli robotników i inspektora pracy jako superarbitra.

Ponieważ pracodawcy nie nadesłali odpowiedzi, rozpoczęło się bezrobocie na wszystkich budowlach.

W związku z tem odbyło się pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy Wójtkiewicza konferencja, na której zarówno pracodawcy, jak i inspektor pracy uznali słuszność żądań robotników, lecz p. inspektor oświadczył, że jako przedstawiciel rządu nie może tego systemu zatwierdzić o ile nie uczyni tego rząd.

Wobec tego przedstawiciel związku p.

Bednarczyk oświadczył w imjeniu robotników, iż zasadniczo z żądań tych nie rezygnuje, lecz wobec oświadczenia p. inspektora pracy modyfikuje swe żądania w ten sposób, że domaga się jako wyrównania 100 proc. podwyżki oraz 235 proc. według określenia komisji do badania zmjan kosztów utrzymania.

Pracodawcy w dyskusji zaofiarowali podwyżkę według wskaźnika drożyźnianego i wyrównania w wysokości 25 proc.

Na to przedstawiciel robotnjków oświadczył, że musi odwołać się do swych mocodawców, wobec czego konferencję odroczono. (bip)

— Strajk dozorców domowych.

Wobec przedłużającego się bezrobocia dozorców domowych, wskutek czego miasto narażone jest na różne choroby zaraźliwe, zwróciliśmy się do zastępcy komisarzą rządu p. Janiszewskiego, który oświadczył, iż właśnie na dzjeń wczorajszy wyznaczona była komisja polubowna w inspektoracie pracy, która miała załątwić zatarg z dozorcami.

Jednak wezwani przez p. Janiszewskiego właściciele njeruchomości nie przybyli we wtorek do sali rady miejskiej, gdzie miały się odbyć wybory przedstawicieli właścicieli domów do komisji polubownej.

Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz zwrócił się do minjsterstwa pracy z prośbą o powołanie nadzwyczajnej komisji rozjemczej, która określi wysokość zarobków dozorców.

Prawdopodobnie we środe lub czwartek przyszłego tygodnia ministerstwo pracy wyznaczy przedstawicieli odnośnych ministerstw do nadzwyczajnej komisji rozjemczej i tem samem strajk zostanie zakończony, gdyż jak dotychczas pensja dozorcy opłacana będzie równomiernie przez lokatorów. (bip)

— Koniec strajku na prowincji.

W związku ze strajkiem, który jeszcze w dniu wczorajszym trwał w Częstochowie, Tomaszowie, Zawierciu, Piotrkowie itp., zarząd główny związku klasowego wysłał na prowincję telegramy z poleceniem zlikwidowania bezrobocia. (bip)

— W przededniu zamknięcia Miejskiej Szkoły Pracy.

Jeszcze w roku ub. została założona Miejska Szkoła Pracy, która miała być wzorem dla powstających szkół tego typu. Od pierwszych chwil powstania tej uczelni nauczycielstwo jej toczyło ciągle walki z magistratem o regularne wypłacanie pensji. Ponieważ stosunki te nie zmienjły się do dzisiejszego dnia, nauczycielstwo Szkoły Pracy postanowiło z dn. 1 grudnia opuścić zajmowane stanowiska. Asumptem do tego wystąpienia było niewłaściwe zachowanie się urzędników Kasy Głównej wobec nauczycieli wyżej wymienionej szkoły. Jest nadzieja, że Wydziałowi Szkolnictwa uda się sprawę załagodzić. (g)

— 1500 polaków otrzyma jeszcze wizy.

Jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła oficer rejestracyjny amerykański otrzymał na miesiąc grudzień dodatkowo 1500 numerów rejestracyjnych dla emigrantów-polaków.

Otrzymają w dalszym ciągu zezwolenia na wjazd do Ameryki ci, w liczbie 1500, którzy uzyskali wizy amerykańskie po 12 września br.

Prawdopodobnie w ciągu najbliższych 2-ch tygodni jeszcze pewna ilość Polaków emigrantów otrzyma numery rejestracyjne i jeszcze w ciągu tego roku wyjada do Ameryki.

— Mąka tanieje.

W związku z ukazaniem się na rynku mąki amerykańskiej spadły ceny mąki, tak że pszenna kosztuje obecnie 7 i pół miljona mk. worek, a w detalu wypada po 100 tys. mk. za kilo.

Cena mąki żytniej narazie bez zmian

— Cukier jedzie.

Magistrat otrzymał zawiądomienie, iż przydzielono dla Łodzi dodatkowo cukier w ilości 10 wagonów jest naszykowany do odbioru w Poznaniu. Wobec powyższego wydział handlowy przy magistracie wysłał specjalnego urzędnika, który obecny będzie przy ładowaniu tego cukru do wagonów. (bip)

Jak się ustrzedz tyfusu brzusznego.

Ponieważ: 1) Tyfus brzuszny jest chorobą zaraźliwą. 2) Zarazki tyfusu brzusznego są zawarte w kale i moczu (nawet lekko) chorych. 3) Zanieczyszczone temi zarazakmi ręce otaczających chorego, jego bielizna, naczynia stołowe, sprzęty, (muchy siadające na zanieczyszczónych przedmiotach) stanowią źródło nowych przypadków choroby. 4) Zarazki tyfusowe, przesiąkając z ustępów do studzien, zarażają wodę. 5) Woda zanieczyszczona czyni niebezpiecznemi produkty spożywcze nie opłukane, naczynia nie myte, mleko nie rozcieńczane. 6) Zarazki tyfusu giną od wysokiej temperatury i od mleka wapiennego. 7) Osoby, które przebyły tyfus brzuszny, powtórnie na tę chorobę nie zapadają, a osoby ochronnie zaszczepione, albo wcale na tyfus nie chorują, albo bardzo lekko.

Przeto: 1) Chorych na tyfus należy odosobnić od zdrowych. 2) W odchodach chrego należy zarazki unieszkodliwiać przez wlewanie do naczyń mleka wapiennego, a bieliznę przez jej pogrążanie w gorącej wodzie z sodą i zagotowanie.3) Wszyscy w otoczeniu chorego powinni często w ciągu dnia myć ręce wodą gorącą i mydłem; wodę użytą wlać natychmiast do ustępu. 4) Cała ludność powinna używać, nawet do płukania statków, do mycia ust, wyłącznie wody przegotowanej. Nie spożywać nic w stanie surowym (owoce). 5) Poddać się szczepieniu ochronnemu, którego działanie trwa przez parę miesięcy. 6) O każdym wypadku zachorowania na tyfus brzuszny, lub nawet podejrzenia na tę chorobę, należy niezwłocznie zawiadomić Wydział Zdrowotności Publicznej Plac Wolności Nr. 1, pokój Nr. 10 lub odpowiedni dozór sanitarny,

Dozory sanitarne mieszczą się:

dla komisarjatu I i III Aleksandrowska 51, II i V Pomorska 16, IV i VI Pańska 4 VII i X Łąkowa 27, VIII i IX Rokicińska 1, XII i XIII Wólczańska 225, XIV XIV Suwalska 1,

Szczepionki zapobiegawcze przeciw tyfusowe znajdują się w wyżej wskazanych dozorach sanitarnych.

Magistrat m. Łodzi
Wydział Zdrowotności Publicznej

W sprawie antysanitarnego stanu nieruchomości.

(W ZWIĄZKU Z BEZROBOCIEM DOZORCÓW).

Wydział Sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej stwjerdził, że stan posesji pod względem sanitarnym, w związku z rozpoczętem bezrobociem dozorców domówych, pózóstawia wogóle wiele do życzenia, a wobec panującej epidemji tyfusu brzusznego jest nie do zniesienia. Dział Sanitarny otrzymuje również cały szereg zawiadomień o pozbawieniu lokatorów wody.

Wobec powyższego i na zasadzie obówiązującego na terenie m. Łodzi regulaminu sanitareo-porządkowego oraz na zasadzie rozporządzenia naczelnego nadzwyczajnego komisarzą do spraw walki z epidemjami, z dnia 1 stycznia 1922 roku, w przedmiocie korzystania z urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych („Dz. Ustaw" Nr. 9 poz, 73), Oddział Sanitarny Magistratu m, Łodzi przypomina, iż właścjciele, dzierżawcy lub zarządzający domami obowiązani są dbać, by: 1) bramy, sienie, korytarze i przejścia w domach były codziennie przed południem zamiatane, przynajmniej raz w tygodniu myte, a wieczorem oświetlane do godz. 11-ej wieczorem; 2) mieszkańcy domu zaopatrzeni byli w wodę zdatną do picia i mieli możność korzystania z niej.

Za niespełnianie powyższego, winni podlegają karze w drodze administracyjnej.

W związku z powyższem Dział Sanitarny występuje do Pana Komisarza Rządu na m. Łódź o pociągnięcie szeregu właścicieli njeruchomości do odpowiedzialności, za nieprzestrzeganie w. w. przepisów.

Celem walki z antysanitarnym stanem miasta, w związku z trwającem bezrobociem dozorców na dzień 3 b. m. została zwołana nadzwyczajna konferencja z udziałem pp.: lekarzy sanitarnych m. Łodzi oraz przedstawicieli Komisarjatu Rządu, Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia i Policji Państwowej.

—x—

Teatr i sztuka

— Teatr Miejski.

Dziś po południu po cenach zniżonych dla młodzieży arcydzieło Mickiewicza „Dziady wileńskie", wieczorem stale ściągający najszersze sfery publiczności ... L. Andrajewa pt. „Ten którego biją po twarzy".

W niedziele po południu „Jego mecenas" groteska Molnara, wieczorem „Dziady wileńskie".

— Teatr Popularny.

Dziś w sobote dn. 3 bm., przedstawienie o godz. 4 pp. dla młodzieży po cenach zniżonych „Grube ryby" kom. w 3 akt. M. Bałuckiego.

Wieczorem o godz. 8.15 — „Młynarz i jego córka", legenda ludowa w 10 obrazach E. Raupacha.

W niedziele dn. 4 bm. o godz. 3.15 pp: „Hajduczek", sztuka w 4 akt. H. Sienkiewicza przerobiona z powieści „Pan Wołodyjowski". Wieczorem o godz. 8.15 — „Młynarz i jego córka".

— Tańce klasyczne Niny Dolińskiej.

Jutro w niedziele d. 4 bm. o godz. 4-ej po południu wystąpi w sali Filharmonji znakomita tancerka klasyczna Nina Dolińska, która wykona cały szereg poematów tanecznych do muzyki Bethovena, Wagnera, Liszta, Saint Saensa, Wrońskiego i in. Występ p. Dolińskiej jak było do przewidzenia wywołał w mieście na swym duże zainteresowanie. Akompaniuje dyr. Ryder. — Bilety w kasie Filharmonji.

— Rocznica Państwa Polskiego.

Stowarzyszenie urzędników państwowych urządzą w środe dnia 14 bm. w sali Filharmonji uroczysty obchód 5-ej rocznicy restytucji państwa polskiego.

Na program obchodu złożą się prelekcje oraz występy solowe. (pap)

— Ze szkół wieczornych.

Zarząd Miejskich szkół wieczornych, (Piramowicza 3), mając do obsadzenia kilkadziesiąt wolnych stanowjsk nauczycielskich, przyjmuje podania kandydatów. O stanowiska mogą się ubiegać nauczycielowie szkół powszechnych. Pożądane są siły nauczycielskie męskie.

— Ostrzeżenie.

Zaginęły dwie listy na zbiórkę ofiar „Tydzień Akademika"

Nr. 1129 w handlu p. Szepego ul. Rzgowska 10.

Nr. 1130 w handlu p. Heidzicha ul. Al. Kościuszki 13.

Niniejszym przeto ostrzega się przed składaniem jakichkolwiek ofiar na powyższe N-ra list. 2292

— Z sekcji sportowo-wycieczkowej przy T-wie „Rozwój".

W jedną z najbliższych niedziel, wyjedzie do Leśmierza, wycieczka członków T-wa „Rozwój" w celu zwiedzenia cukrowni. Zgłoszenia przyjmuje biuro T-wa „Rozwój" przy ul. Podleśnej 4. 2359

Odżydzić Polskę, to cel T-wa „Rozwój". Stań więc niezwłocznie w jego szeregach. Biuro mieści sie przy ul. Podleśnej 4.

Przemysł i handel.

W SPRAWIE KREDYTÓW REDYSKONTOWYCH.

(—) Aktualną sprawą kredytów redyskontowych omawianą obecnie w prasie szczegółowo lecz często dość niejasno i nieścisłe, protestuje obecnie Dyrekcja PKKP. następującą informacją:

„Zarówno instytucje finansowe, jak i firmy przemysłowe, przedstawiać mogą swój portfel wekslowy, odpowiadający wymaganiom statutowym, do skupu w PKKP. bez ograniczenia, do wysokości przyznanych im kredytów. Jedynie techniczna strona wykorzystania kredytów musiała ulec pewnej zmianie, jak również musiały być poddane rewizji, terminy płatności weksli dyskontowych, w celu zapobieżenia do pewnego stopnia stratom, wynikającym z dewaluacji marki polskiej.

PKKP. spełniając zadanie popierania przemysłu i handlu, musi stać zarazem na straży interesów ogólno-państwowych, a zatem, odnosić się z rezerwą do niektórych instytucji bankowych, które nie przedkładają wymaganego rozkazu obrotu walutami i papierami wartościowemi i co do których istnieje przypuszczenie, że przyznanych im kredytów nie zużytkowują na cele popierania przemysłu, lecz na cele spekulacyjne, lub pobierają wygórowane stawki procentowe i prowizyjne.

Oddziały PKKP. otrzymały polecenie aby dyskontowały weksle tylko z terminem płatności nie dalszym, jak 4 tygodnie (od 1 listopada m. r. nastąpi ograniczenie tego terminu do 3 tygodni), przyczem przyjmowanie do dyskonta weksli miejscowych winno być, o ile możności, ograniczone.

Kwestja ogólnego podwyższenia kredytu dyskontowanego bankom nie jest obecnie rozważana.

Jakiekolwiek zobowiązania banków odnośnie do stawek procentowych i prowizyjnych na razie jeszcze nie są wymagane".

Ograniczenia kredytów, stosowane obecnie przez PKKP., nie dotyczą kredytów, udzielanych bezpośrednio na potrzeby przemysłu, ani też kredytów, udzielanych bankom na pokrywanie zobowiązań wobec przemysłu. Ograniczono kredyty tylko tym bank, które nie przedstawiały PKKP. wykazów walut i papierów wartościowych. Ograniczone więc są tylko kredyty, służyć mające do celów spekulacyjnych. Szczególnie zaznaczyć należy, że nie ograniczono zupełnie kredytów, udzielanych współdzielniom i bankom ludowym.

GIEŁDA WŁÓKIENNICZA W ŁODZI.

Dn. 27 bm. został zatwierdzony przez ministra skarbu i ministra przemysłu i handlu statut giełdy włókienniczej w Łodzi. Otworzenie giełdy włókienniczej w Łodzi należy powitać jako poważny czynnik normujący obroty surowców przemysłu włókniste go i samej produkcji tekstylnej na rynku łódzkim. Brak tej placówki dawał się specjalnie odczuwać tak dla rynku wewnętrznego jak i dla kupców zagranicznych.

NOWE PODWYŻSZENIE MNOŻNIKÓW CELNYCH.

W tych dniach ogłoszone będzie rozporządzenie o podniesieniu mnożników celnych. Mnożnik normalny podnosi się do 210.000 mk., mnożnik ulgowy do 160.000.

Warszawska giełda [illegible]

GOTÓWKA.

Dolary — 1,650,000 —

CZEKI.

N. Jork — 1,625,000—1,650,000 —
Londyn — 7,325,000—7,400,000 —
Szwajcarja — 294,000 —
Belgja — 82,500 —

WARSZAWSKA GIEŁDA AKCJOWA.

Bank Dyskontowy — 2800—2825 —
Bank Handlowy — 1375—1425 —
Bank dla H. i P. — 600 (1) 590—625 —
Bank Zachodni — 1800—1900 —
Bank Przem. Lwów — 300—265 —
Bank Zj. Ziem Pol. — 390 —
Bank Spółki Zar. — 750—950—900 —
Bank Zw. Ziemian — 75—95 —
Cerata — 67—75—70 —
Kijewski — 950—1025—1000 —
Sole potasowe — 1800—2100 —
Puls — 200—160—175 —
Spiess — 500—475—530 —
Strem — 9300 —
Wildt — 185—225—190 —
Korek — 70 —
Czersk — 530—560 III em. 375—350—380 —
Mobel — 640—620— VI em. 600—590 —
Firlej — 300—340 —
Łazy — 85—80 —
Pustelnik — 375 —
Drzewo — 100—110—115 —
Norblin — 500—1000—925 —
Rudzki — 1800 (1) 1975—1800—1850 —
Spirytus — 1050—875—1000 —
Tkanina — 31—40 —
Węgiel — 4400—4260—4300 (4)
P. T. G. — 2750 —
Lilpop — 525—410—460 —
Michałów — 570—525—450 —
Pol. Przem. N. — 400—380 —
Siła i Światło — 340—370—350 —
Rohn — 450—600—550 4 em. 45.0 —
Chodorów — 2100—2250—2225 —
Ortwein — 150—190—185 —
Ostrowiec — 7800—7150—7600 —
Parowozy — 220—200—210 —
Cegielski — 510—560—530 —
Unja — 3—3025 —
Ursus — 400—450—435 —
Żyrardów — 215—225—220 —
Zawiercie — 220—240 —
Zieleniewski — 7400—90——8000 —
Borkowski — 240—265—250 —
Jabłkowscy — 70—65—70 —
Belpol — 30 —
Polbal — 65 —
Skóry — 70—65 —
Żegluga — 40—43—42 —
Zach. Tow. dla H. i P. — 100 —
Kabel — 250—225—300 —
P. T. E. — 125—130—127 i pół —
Elektryczność — 2300—2350 —
Kluczew — 375—390—370 —
Ćmielów — 460—450—460 —
Rylscy — 40—39 —
Konopie — 240—263 —
Pocisk — 350—325—360 —
Starachowice — 2100—1800—1850 —
Gosławice — 1050—850—950 —
Modrzejów — 3600—5400—5200 —
Cukier — 4300—3600—3850 —
Polski Lloyd — 50—60 —
Nafta — 150—152 i pół —
Haberbusch — 3500—3200—3300 —
Fizner — 2400 —

Zarząd Spółki Akcyjnej

Koleji Elektrycznej Łódzkiej

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonarjuszów, że wyznaczone na dzień 30-go październik 1923 r.

23-cie Zwyczajne Walne Zgromadzenie

nie doszło do skutku wskutek przedstawienia niedostatecznej ilości akcji.

Zgodnie przeto z par. 53 Statutu pomienione Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim terminie w sobotę dnia 17 listopada 1923 r. o godzinie 4 tej po południu w lokalu Banku Handlowego w Łodzi, Aleje Kościuszki 15, i będzie prawomocne bez względu na ilość złożonych akcji.

PP. Akcjonarjusze, życzący sobie uczestniczyć w tem Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu w Łodzi, przy ul. Tramwajowej № 6, najpóźniej do dnia 10 listopada r. b.

Porządek dzienny:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansów za lata: 1920, 1921, 1922 i pierwsze 5 miesięcy 1923 r.
2. Podział zysków za lata: 1920, 1921, 1922 i pierwsze 5 miesięcy 1923 r.
3. Sprawozdanie z zawarcia nowej umowy koncesyjnej.
4. Wybór komisji do zakończenia rozrachunków z okresu poprzedniej umowy koncesyjnej.
5. Wybór członków Zarządu i ich zastępców.
6. Wybór Komisji Rewizyjnej.
7) Wnioski Zarządu co do rozbudowy, przewidzianej w nowej umowie koncesyjnej i sfinansowania rozbudowy.

(2353-b

DRUKARNIA „Rozwój" Łódź, Al. Kościuszki 41.

Kawaler, lat 48,

posiadający majątek pod Łodzią, wartości przedwojennej 30 000 rb., z którego ma utrzymanie, poszukuję panny lub wdowy bezdzietnej, miłej powierzchności i solidną mniej więcej odpowiednio za nożną w celu matrymonjalnym. Zgłoszenia proszę składać do administracji niniejszego pisma pod „Miłujący spokój"

UWAGA: Oferty proszę nadsyłać z pełnym podpisem, to jest imieniem i nazwiskiem i adres zamieszkania, gdyż poczta inaczej nie wydaje, z tego powodu, na otrzymane oferty, odpowiedzi dać nie mogę. 2278s2

Kupujemy papier rotacyjny w rolach

Zgłoszenia do administracji „Rozwoju" 2317

Okazyjnie do sprzedania

nowy dywan, 12 stóp przez 9. Zgłoszenia w „Rozwoju". 2357-b

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9 — 11 i od 5 — 7 i pół. Panie od 5 — 6. 2211k6

Dziś premjera! **LUNA** Dziś premjera!

Zagadnienie wiecznej młodości! Problem odmłodzenia!

znajduje rozwiązania w 6 akt. wspaniałym dramacie p. t.

„WIR ŻYCIA"

W rolach głównych:

Ressel Orla, Lucja Hoeflich, Mabel May Joung, v. Winterstein.

Orkiestra symfoniczna. (2561s1) Orkiestra symfoniczna.

Największy Magazyn w Łodzi!

„Chrześcijański Jarmark Łódzki"

Piotrkowska 44, I-e piętro, tel. 613.

Na raty

polecamy obficie zaopatrzone w mod... sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny. Kam...ny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary pościelne. Lniane obrusy i serwety. Ręczniki. Barchany. Chustki. Kapy. Kołdry. Trykolaże. Galanterję. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecinne. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia. Nowe działy ceraty i czapek.

UWAGA: Kupcom z działu hurtowego sprzedajemy po cenach fabrycznych na kredyt. (2255-b-12

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Kupuję butelki od wódki, płacę najwyższe ceny Górny Rynek budka Hitmana i N-Zarzewska 39. 6766-2

Rower sprzedam za 5 miljonów. Krzemiński Piotrkowska 178. 6849-5

Karetki, powóz, rolwagę towarową, brykę, para angielskich homont sprzedam. Kilińskiego 28. 6858-4

Kupuję każdą ilość żołędzi Emilji 19 6855-3

Sprzedam szafę, łóżka, kozetkę, dywan. Piotrkowska 132-9 6862-2

Maszynę do szycia używaną w dobrym stanie kupię. Oferty do administracji Rozwoju pod „Maszyna" 6862-2

Różne:

Akuszerka Dzymała powróciła Piotrkowska 223. 6574-11

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie przyjezdne i miejscowe Piotrkowska 132-14 68?4-12

Biuro Prósb, R. Walczyńsk Piotrkowska 90. Prosby do sądu, do władz administracyjnych, wojskowych: apelacje, rekursy i t. p. opracowania 6841-4

Maszynistka znająca buchalterję z ładnym charakterem pisma poszukuje odpowiedniej posady. Oferty do Rozwoju — „A. Z" 6846-1

Poszukuje zajęcia u szewca dla ukończenia praktyki, mam już początki. Warunki od umowy. Oferty do Rozwoju sub „Podrecznlak" 6848-1

Pracownia haftów ręcznych. Sprzedaż wzorów „Wanda" Nawrot 8, lewa oficyna parter 684?-4

Ważne dla pań krawcowych! Pracownia haftów ręcznych „Wandy" Nawrot 8 lewa oficyna parter. 6843-6

Gospodyni wiejska poszukuje posady na wieś lub w mieście. Oferty sub „S. M" 6847-1

Samotna, odsąpi pokój dwom inteligentnym paniom. Wiadomość. Gdańska 19 Paturska 6856-1

Praktykantka biurowa potrzebna. Zgłoszenia osobiste: Biuro Taszyckiego, Piotrkowska 90 6857-1

Poszukuję wspólnika z gotówką na koncesję rytuniową. Dla wspólnika jest mieszkanie ze sklepem w dobrym punkcie Kilińskiego 7-2 6852-1

Rutynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie sześciu klas. Przysposabia do egzaminów dla eksternów ceny przystępne 6 Sierpnia 14 pralnia. 6853-5

Potrzebna zdolna prasowaczka Konstantynowska 36 6863-1

Wspólnik do interesu korzystnego potrzebny. Wiadomość: Piotrkowska 155. sklep kolonjalny. 6854-1

Poszukuję pokoju z meblami lub bez. Cena nie krępuje. Oferty do Rozwoju „A. W". 683?-3

Stancja dla chłopca — ucznia ze wsi. Oferty pod: „Uczeń" do Rozwoju 6859-1

Przyjmę na mieszkanie samotnych panów. Wiadomość Napiórkowskiego 65 m. 6 6860-1

Przyjmę Spólnika z 5? miljonami do korzystnego interesu Napiórkowskiego 81 piekarnia. 6861-2

Zgubione dokumenty,

Kuśmirek Stanisław - Ksawery zgubił dowód osobisty wyd. w Łęczycy. 6839-1

Uczeń

wyższego kursu gry skrzypcowej udziela lekcji. Oferty do Rozwoju pod „Skrzypce." 2129s8

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów. Gabinet Roentgena i światłolecz. Piotrkowska 144 (róg Ewangelickiej. Godz. przyjęć od ?—2 i 6—8. dla pań 5 — 6 2260-k-4

Lekarz weterynarji

K. Bortnowski udziela porad dla chorego inwentarza na miejscu i na wyjazd Południowa 59, m. 1. 2283s1

Kupuję 2124

płacę 200 proc. drożej za bryljanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombardu, I p., L. Milich.

Pokoju

umeblowanego lub bez poszukuje kupiec chrześcijanin przy inteligentnej rodzinie. Łask. oferty pod „K. K." do Rozwoju. 2256-?

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 10.000 mk., za tekstem 8.000 mk. zwyczajne 4.500 mk., wśród drobnych 8.000 mk. nekrologi 6.000 mk., komunikaty 8.000 mk., za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenie bezterminowe 2500 mk. za wyraz, duże litery 25.000 mk., dla poszukujących pracy 2000 mk., najmniejsze ogłoszenie 25.000 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej graniczne 100 proc. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum Redakcja za za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz 6-ej po 6-ej zalicza się 5% proc. Za terminowe wychodzenia ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój" można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.

Redaktor odpowiedzialny Michał Walter Wydawca Inż. T. Czajewski. W drukarni T. Czajewskiego.